तस्यतद्वृत्तं विश्रवसस्तादृशंचरित्रमित्यर्थः ॥ देववर्णिनीं देवसमानरूपांतन्नाम्नींच ॥ ३ ॥ प्रजान्वीक्षिकया प्रजानांशुभाशुभवीक्षणरूपया बुध्याज्योतिःशास्त्रसिद्धया अस्योत्पादयिष्यमाणपुत्रस्य श्रेयोगुणंचिंतयन् ॥ ४ ॥ तस्यां भार्यायां ॥ ५ ॥ सर्वैर्ब्रह्मगुणैः शमतपःशौचादिगुणैर्युक्तमपत्यं जनयामास ॥ पितामहः वैश्रवणः पितामहः पुलस्त्यइत्यर्थः ॥ अत्रस्थाने प्रजान्वेषिकयेत्यर्धमितिकतकस्वरसः प्रजामन्विछति प्रजान्वेषिका तद्गुणागुणपर्यालोचिका ज्योतिःशास्त्रविषयाबुद्धिस्तयाअस्यवैश्रवणस्य श्रेयोविचिंतयन्पुलस्त्यस्तस्मिन्विश्रवसःपुत्रेजाते तुष्टोबभूवेतितेनव्याख्यानात् ॥ ६ ॥ श्रेयस्करीं धनेशत्वरूपः श्रेयःप्राप्तिहेतुभूतां तपोविषयांतस्यबुद्धिंदृष्ट्वा

ज्ञात्वातस्यतुतद्वृत्तंभरद्वाजोमहामुनिः॥ ददौविश्रवसेभार्यांस्वसुतांदेववर्णिनीं ॥ ३ ॥ प्रतिगृह्यतुधर्मेणभरद्वाजसुतांतदा ॥ प्रजान्वीक्षिकयाबुद्ध्याश्रेयोह्यस्यविचिंतयन् ॥ ४ ॥ मुदापरमयायुक्तोविश्रवामुनिपुंगवः ॥ सतस्यांवीर्यसंपन्नमपत्यंपरमाद्भुतं ॥ ५ ॥ जनयामासधर्मज्ञःसर्वैर्ब्रह्मगुणैर्वृतं ॥ तस्मिञ्जातेतुसंतुष्टःसंबभूवपितामहः ॥ ६ ॥ दृष्ट्वाश्रेयस्करींबुद्धिंधनाध्यक्षोभविष्यति ॥ नामचास्याकरोत्प्रीतःसार्धंदेवर्षिभिस्तदा ॥ ७ ॥ यस्माद्विश्रवसोपत्यंसादृश्याद्विश्रवाइव ॥ तस्माद्वैश्रवणोनामभविष्यत्येषविश्रुतः ॥ ८ ॥ सतुवैश्रवणस्तत्रतपोवनगतस्तदा ॥ अवर्धताहुतिहुतोमहातेजायथाऽनलः ॥ ९ ॥ तस्याश्रमपदस्थस्यबुद्धिर्जज्ञेमहात्मनः ॥ चरिष्येपरमंधर्मंधर्मोहिपरमागतिः ॥ १० ॥ सतुवर्षसहस्राणितपस्तप्त्वामहावने ॥ यंत्रितोनियमैरुग्रैश्चकारसुमहत्तपः ॥ ११ ॥ पूर्णेवर्षसहस्रांतेतंतंविधिमकल्पयत् ॥ जलाशीमारुताहारोनिराहारस्तथैवच ॥ एवंवर्षसहस्राणिजग्मुस्तान्येकवर्षवत् ॥ १२ ॥

जन्मलग्नपर्यालोचनयेतिशेषः ॥ धनाध्यक्षोभविष्यति कालांतरेएवंनामाभविष्यति इतिसंतुष्टोबभूवेत्यन्वयः ॥ ७ ॥ यतोविश्रवसोपत्यं रूपसादृश्याद्विश्रवाइव सइवेतिव्यवहारविषयस्तस्माद्वैश्रवणइति विश्रुतः प्रसिद्धोभविष्यतिनाम ॥ अपत्यप्रत्ययसन्नियोगेनविश्रवसोविश्रवणादेशः ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ तपस्तप्त्वा आलोच्य नियमैर्यंत्रितःसंजातनियमइत्यर्थः ॥ ११ ॥ तंतंविधिं वक्ष्यमाणजलाशित्वादिविधिमित्यर्थः ॥ १२ ॥